

**Силабус
вибіркового компоненту ВК**

Методика професійного навчання

Назва дисципліни:	Методика професійного навчання
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=2988
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра філософії та педагогіки професійної підготовки
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Ткаченко Ірина Володимирівна, ст.викладач
Контактний телефон:	<i>050 769-05-92</i>
E-mail:	<i>irina@tkachenko.in.ua</i>

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є підготовка бакалаврів до професійної діяльності в галузі «інженер-педагог».

Предмет: принципи трансформування технічного знання в педагогічну систему професійного навчання.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування у майбутніх інженерів-педагогів системи спеціальних, знань в галузі педагогічної технології;

- набуття практичних вмінь управляти навчально-пізнавальною діяльністю учнів, прогнозування необхідних педагогічних дій щодо забезпечення інноваційних умов навчання.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: предмет та завдання дисципліни «Методика професійного навчання»; методи аналізу та діагностування стану навчального процесу в професійних технічних навчальних закладах (ПТНЗ); методи і засоби проектування змісту навчального матеріалу; методи і засоби розробки дидактичних технологій; форми та методи планування навчального процесу; засоби організації навчальної діяльності учнів ПТНЗ на кожному з етапів процесу навчання у відповідності з розробленим проектом методи контролю навчальної діяльності; форми і методи педагогічного спілкування. В процесі вивчення даної дисципліни у випускників мають бути сформовані вміння: уміти розробити функціональну структуру діяльності майбутнього спеціаліста; формувати професійно-освітні цілі стратегічного і тактичного рівнів; складати навчальний план підготовки майбутнього спеціаліста та розробляти програму його професійної підготовки; здійснювати вибір необхідних джерел інформації та адаптувати її до навчальних цілей; проектувати дидактичні мотиваційні технології; розробляти систему контролю за навчальною діяльністю майбутнього фахівця; розробляти плани: виробничого навчання, поурочно-тематичний план, план уроку, тощо; реалізувати спілкування при проведенні всіх видів занять; керувати своїм емоційним станом; вносити корективи у компоненти або систему підготовки в цілому.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: вивченню дисципліни «Методика професійного навчання» передуює дисципліна: «Філософія».

Компетентності, яких набуває здобувач:

Здатність до абстрактного мислення.

Здатність застосовувати знання, демонструючи професійний підхід у своїй діяльності.

Здатність збирати та інтерпретувати інформацію і висловлювати судження з відповідних соціальних, наукових або етичних проблем.

Результати навчання:

Знання і розуміння засад планування навчального процесу та конструювання системи занять.

Оволодіння методикою проектування змісту навчального матеріалу, виробничого навчання та творчої педагогічної діяльності.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	2	3	4
1	ЛК – Завдання, зміст процес професійного навчання в навчальних закладах ПТНЗ. Загальні відомості про інженерно-педагогічну діяльність. Методика професійного навчання як наука та навчальний предмет.	2	1
	ПР – Зміст, структура та задачі навчальної дисципліни МПН. Загальна характеристика методичної діяльності інженера-педагога.	2	1
	СР – Вивчення матеріалу теми 1. Загальна характеристика педагогічної діяльності. Основи дидактичного проектування навчальної діяльності.	11	14
2	ЛК – Стратегії та технології навчання. Нормативні вимоги до технологічних вмінь інженера - педагога. Стратегічна спрямованість моделі навчання та її особливості.	2	1
	ПР – Адаптивність технологій навчання до особистих особливостей учнів. Урахування інноваційних процесів в суспільстві, які розширюють вимоги до інженерно-педагогічної освіти. Стратегії та технології навчання, інформаційна місткість процесу навчання, вироблення алгоритмів навчально-професійної діяльності.	2	–
	СР – Вивчення матеріалу теми 2. Особливості навчальної діяльності: стратегії, технології, інновації у навчанні. Технологічна культура інженера-педагога. Сучасні форми педагогічних комунікацій, засобів управління навчальною діяльністю, структурування інформаційних потоків.	11	14
3	ЛК – Основи дидактичного проектування. Дидактичний проект як продукт методичної діяльності інженера-педагога. Методика проектування змісту професійної освіти фахівця з технології машинобудування і ремонту машин.	2	1

	ПР – Методика формування навчального плану підготовки фахівців. Методика конструювання програми професійної підготовки.	2	1
	СР – Вивчення матеріалу теми 3. Методика проектування процесу професійного навчання у ПТНЗ. Процес професійного навчання у ПТНЗ. Методика аналізу та прогнозування мети навчання різного рівня.	11	14
4	ЛК – Методика проектування змісту навчального матеріалу. Методика аналізу і діагностування стану навчального процесу. Загальна характеристика етапу аналізу стану процесу навчання.	2	1
	ПР – Методика аналізу технічних та дидактичних засобів навчання. Методика аналізу базових знань та досягнень особистості учня.	2	–
	СР – Вивчення матеріалу теми 4. Методика аналізу і діагностування стану навчального процесу. Методика проектування змісту навчального матеріалу. Методика вибору джерел навчальної інформації.	11	14
5	ЛК – Методика проектування змісту навчального матеріалу. Методика розробки дидактичних технологій. Методика вибору мотиваційних технологій. Методика вивчення матеріалу у рамках теоретичного навчання.	2	–
	ПР – Дидактична регуляція навчальної діяльності за допомогою професійно орієнтованих навчальних завдань. Засоби активізації пізнавальної діяльності учнів. Проблемне навчання та інші освітні технології.	2	1
	СР – Вивчення матеріалу теми 5. Методика розробки дидактичних технологій. Методика формування практичних дій в теоретичному навчанні. Методика навчання професійної діяльності за допомогою моделювання професійних задач.	11	14
6	ЛК – Методика формування практичних дій в теоретичному навчанні. Методика проектування виробничого навчання. Дидактичні особливості виробничого навчання.	2	–
	ПР – Типи виробничих процесів та характеристика систем виробничого навчання. Методика формування орієнтовної основи діяльності та практичних дій у рамках виробничого навчання	2	–
	СР – Вивчення матеріалу теми 6. Методика проектування виробничого навчання творчої педагогічної діяльності. Системний підхід до реалізації технологій навчання творчої педагогічної діяльності. Типи і види технологій навчання та їх дидактична сутність.	11	14
7	ЛК – Контроль процесу формування-професійної діяльності. Система контролю. Види контролю, зміст контролю навчання.	2	–
	ПР – Вибір методів та форм контролю у рамках теоретичного та практичного навчання. Рейтинговий контроль, його роль в сучасному процесі навчання.	2	1
	СР – Вивчення матеріалу теми 7. Вимоги до контролю.	11	14

	Методика перевірки знань, вмінь навичок. Перевірка засвоєних засобів навчальної діяльності та рівня розвитку здібностей студента.		
8	ЛК – Планування навчального процесу та конструювання системи занять: Методика організації та планування навчального процесу за кредитно-модульною системою (модуль - змістовий блок - кредит).	2	–
	ПР – Конструювання системи занять: технологічна структура заняття, технологічна карта тематичне планування, індивідуальна самостійна робота студента. Освітнє цілепокладання та його технологія.	2	–
	СР – Вивчення матеріалу теми 8. Педагогічний менеджмент. Самостійна робота учнів на уроці теоретичного та виробничого навчання. Види планування; характеристика основних документів, що відображають порядок та організацію здійснення навчального процесу. Педагогічний менеджмент як наука і мистецтво.	11	14
Усього за семестр 8		120	120
УСЬОГО за дисципліною		120	120

Методи навчання:

словесний метод (лекція, пояснення, розповідь);
 практичний метод (практичні заняття, виконання вправ);
 наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
 робота з літературою (навчально-методичною; робота за підручниками і посібниками);
 відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні);
 самостійна робота;

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99 повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89			B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79	Добре	Зараховано	C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками

67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)

0–34	Неприйнятно	F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)
------	-------------	---	---

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Коваленко О.Е., Брюханова Н.О., Методика професійного навчання. Харків: Контраст, 2008. 483 с.
2. Шматков Е.В. Методика професійного навчання. Навч. посіб. Харків, 2000. 110 с.
3. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. Видання друге, перероблене та доповнене. Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. 222 с.
4. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. К.: Академвидав, 2003. 568 с.

5. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник. 2-е вид. К.: Каравела, 2008. 352 с.

Додаткові джерела:

Дистанційний курс:

<https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=2988>

Розробник (розробники)

силабусу навчальної дисципліни

підпис

Ткаченко І.В.

ПІБ

Завідувач кафедри

підпис

Бондаренко В.В.

ПІБ